

**Щотижнева аналітична записка №38
стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів, які мають вплив
на імплементацію Україною acquis ЄС, за період з 30 жовтня до 05
листопада 2023 року**

За період з 30 жовтня 2023 року до 05 листопада 2023 року:

- ✓ Президентом України ухвалено 15 документів, з них **14 указів та 1 розпорядження**;
- ✓ Кабінет Міністрів України ухвалив 17 нормативно-правових актів (НПА), з них **9 постанов та 8 розпоряджень**;
- ✓ Правління Національного Банку України ухвалило **1 постанову та 2 накази**;
- ✓ у Верховній Раді України зареєстровано 26 ініціатив, з них **23 законопроекти та 3 проекти постанов**, Президентом України ініційовано **2 законопроекти**, Кабінетом Міністрів України ініційовано **6 законопроектів**, народними депутатами України ініційовано **15 законопроектів та 3 проекти постанов**.

Верховна Рада України **04 листопада 2023 року** провела пленарне засідання, на якому виступила Президентка Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн. Голосування проводились, рішень ухвалено не було.

**Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 30 жовтня до
05 листопада 2023 року із зазначенням, які acquis ЄС імплементуються
такими законодавчими актами**

□ [Проект](#) Закону України №0232 “Про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи” від 02.11.2023

Має забезпечити ратифікацію [Угоди](#) між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи”, учинену 6 червня 2023 року в м. Львові, для набрання нею чинності, що дозволить Україні приєднатись до участі у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи”, метою якої є побудова, розвиток, модернізація транс’європейських мереж у транспортній, енергетичній та цифровій галузях і сприяння транскордонному співробітництву в сфері відновлюваної енергетики, беручи до уваги довгострокові зобов’язання щодо декарбонізації та цілі підвищення європейської конкурентоспроможності. Участь України у програмі дозволить залучити фінансування ЄС для підтримки розвитку високопродуктивних, стійких і ефективно взаємопов’язаних транс’європейських мереж у сферах транспорту, енергетики та цифрових послуг.

□ [Розпорядження](#) Кабінету Міністрів України № 998-р “Деякі питання наглядової ради товариства з обмеженою відповідальністю “Оператор газотранспортної системи України” від 31 жовтня 2023 р.

Забезпечує виконання Україною [Меморандуму](#) про взаєморозуміння від 16 січня 2023 року, укладеного між Україною та Європейським Союзом та [Меморандуму](#) про економічну та фінансову політику від 24 березня 2023 року, укладеного між Україною та Міжнародним валютним фондом та ухвалено відповідно до підpunkту 4 частини другої статті 3 [Закону України](#) “Про оптимізацію структури власності оператора газотранспортної системи України”

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2023 р. № 828-р “Про передачу повноважень з управління корпоративними правами держави”

□ **Розпорядження Кабінету Міністрів України № 997-р “Про підписання Угоди про фінансування заходу “Підтримка ЄС для відновлення та реформ” від 31 жовтня 2023 р.**

Направлене на забезпечення виконання Статті 4 “Цілі політичного діалогу”, Статті 6 “Діалог і співробітництво з питань внутрішніх реформ”, Статті 7 “Зовнішня та безпекова політика” Розділу II “Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики” Угоди про асоціацію щодо проведення реформ.

□ **Проект Закону України №10207 “Про внесення змін до деяких законів України щодо поводження з пестицидами і агрохімікатами в Україні” від 03.11.2023**

Має забезпечити виконання Україною Статті 64 Глави 4 “Санітарні та фітосанітарні заходи” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею”, Статті 405 Глави 17 “Сільське господарство та розвиток сільських територій” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, Додатків V та XXXVIII Угоди про Асоціацію та дотримання норм:

Регламенту (ЄС) № 396/2005 Європейського Парламенту та Ради від 23 лютого 2005 року про максимальні рівні залишкових кількостей пестицидів у продуктах харчування та кормах рослинного і тваринного походження та про внесення змін до Директиви Ради 91/414/ЄЕС;

Директиви Комісії 2002/63/ЄС від 11 липня 2002 року про встановлення методів відбору проб Співтовариством для офіційного контролю залишків пестицидів у продуктах рослинного і тваринного походження та скасування Директиви 79/700/ЄЕС;

Регламенту (ЄС) N 396/2005 Європейського Парламенту та Ради від 23 лютого 2005 року про максимальні рівні залишкових кількостей пестицидів у продуктах харчування та кормах рослинного і тваринного походження та про внесення змін до Директиви Ради 91/414/ЄЕС;

Директиви Ради 2002/56/ЄС від 13 червня 2002 року про маркетинг насінневої картоплі

□ **Закон України від 19 жовтня 2023 року № 3424-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення обов’язків учасників судової справи”**

Ухвалений ВРУ та підписаний Президентом України **законопроект №10087-1 “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення обов’язків учасників судової справи”** від 02.10.2023.

Направлений на забезпечення виконання Статті 14 Розділу III «Юстиція, свобода та безпека» та статті 389 Глави 14 «Інформаційне суспільство» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію шляхом імплементації положень визначених пунктом 37 **Рекомендації** Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов’язки (Rec CM (2010) 12) положеннями **Рекомендації** Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг з використанням новітніх технологій (Rec CM (2001) 3) щодо утвердження верховенства права та укріпленню інституцій усіх рівнів у сфері управління загалом та правоохоронних і судових органів зокрема, зміцнення співробітництва щодо розвитку інформаційного суспільства на користь приватних осіб і бізнесу через забезпечення загальнодоступності інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та через кращу якість послуг за доступними цінами.

□ [Проект](#) Закону України №10155-1 “Про внесення змін до Закону України “Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність” щодо розвитку сучасних геоінформаційних ресурсів у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності” від 01.11.2023

Законопроект є альтернативним до [Проекту](#) Закону України №10155 від 16.10.2023 “Про внесення змін до Закону України “Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність” щодо розвитку сучасних геоінформаційних ресурсів у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності”

Хоча в пояснюючих записках ініціаторів обох законопроектів зазначено, що “у проекті Закону відсутні положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції”, ухвалення узгодженого закону щодо розвитку сучасних геоінформаційних ресурсів у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності матиме вплив на процеси інтеграції України в ЄС, **інтеграції національної інфраструктури геопросторових даних у глобальну та європейську інфраструктуру геопросторових даних**, врегулювання питання створення сучасних якісних базових геопросторових даних національної інфраструктури геопросторових даних як уніфікованої єдиної топографічної основи, що дасть змогу забезпечити **інтероперабельність тематичних геопросторових даних**, їх інтеграції та міжвідомчої інформаційної взаємодії, має забезпечити захист геодезичної Дуги Струве як **об’єкта Світової спадщини ЮНЕСКО**, уточнити норми щодо обстеження, відновлення та обліку геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі, врегулювати питання функціонування української постійно діючої (перманентної) мережі спостережень глобальних навігаційних супутникових систем та інших геодезичних мереж спостережень глобальних навігаційних супутникових систем, що функціонують в Україні, посилення можливостей для забезпечення **Міністерства оборони України** топографо-геодезичною і картографічною продукцією, а також забезпечити відхід України від радянських і перехід до європейських систем відліку, зокрема **Європейської вертикальної системи (EVRS)**, вихідним пунктом якої є нуль Амстердамського футштока.

Детальний аналіз впливу законопроекту №0232 “Про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи” від 02.11.2023 року

□ [Проект](#) Закону України №0232 “Про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи” від 02.11.2023

Має забезпечити ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу “[Механізм “Сполучення Європи”](#)”, учинену 6 червня 2023 року в м. Львові, для набрання нею чинності, що дозволить Україні приєднатись до участі у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи””, метою якої є побудова, розвиток, модернізація транс’європейських мереж у транспортній, енергетичній та цифровій галузях і сприяння транскордонному співробітництву в сфері відновлюваної енергетики, беручи до уваги довгострокові зобов’язання щодо декарбонізації та цілі підвищення європейської конкурентоспроможності. Участь України у програмі дозволить залучити фінансування ЄС для підтримки розвитку високопродуктивних, стійких і ефективно взаємопов’язаних транс’європейських мереж у сферах транспорту, енергетики та цифрових послуг.

Проект Закону розроблено відповідно до вимог пункту “в” частини другої статті 9 Закону

України “Про міжнародні договори України” з метою виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Угодою.

Проектом Закону передбачено ратифікувати **Угоду між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи”**”, учинену 6 червня 2023 року в м. Львові, для набрання нею чинності. Укладання Угоди дозволить **Україні приєднатись до участі у програмі Союзу “Механізм “Сполучення Європи”**”, метою якої є побудова, розвиток, модернізація транс’європейських мереж у транспортній, енергетичній та цифровій галузях і сприяння транскордонному співробітництву в сфері відновлюваної енергетики, беручи до уваги довгострокові зобов’язання щодо декарбонізації та цілі підвищення європейської конкурентоспроможності.

Участь України у програмі дозволить **залучити фінансування ЄС для підтримки розвитку високопродуктивних, стійких і ефективно взаємопов’язаних транс’європейських мереж у сферах транспорту, енергетики та цифрових послуг.**

Реалізація положень Закону не потребує додаткових фінансових витрат з Державного бюджету України.

Водночас, відповідно до положень підписаної Угоди, участь у програмі передбачає **обов’язкову сплату Україною фінансового внеску за участь у програмі та пов’язаних з цим витрат на управлінську, виконавчу та операційну діяльність, у рамках загального бюджету Союзу.**

Загальний бюджет програми Союзу “Механізм “Сполучення Європи” на 2021-2027 роки складає 20,73 млрд. євро.

Фінансова модель нарахування внесків України до бюджету Програми визначена у статті 3 Угоди та у **Додатку I до Угоди.**

Згідно з Угодою, фінансовий внесок України до Програми визначається щорічно у пропорції та додатково до наявної щорічної суми в бюджеті Союзу для асигнувань, необхідних для управління, виконання та функціонування програми “Механізм “Сполучення Європи””.

Фінансовий внесок України до Програми складається із:

- операційного внеску;
- внеску за участь.

Відповідно до статті 3 тексту Угоди фінансовий внесок сплачується щорічно двома платежами і має бути зроблений не пізніше липня і жовтня.

Операційний внесок покриває операційні та допоміжні витрати програми і є додатковим до асигнованих і фактично виділених коштів, передбачених у бюджеті Союзу та остаточно затверджених для програми “Механізм “Сполучення Європи””.

Операційний внесок здійснюється на основі базового внеску, що визначається як співвідношення валового внутрішнього продукту (ВВП) України у ринкових цінах до ВВП Союзу у ринкових цінах. ВВП у ринкових цінах, що має застосовуватись, визначається спеціальними службами Комісії на основі останніх статистичних даних, наявних для бюджетних розрахунків у році, що передує року, в якому щорічний платіж підлягає сплаті.

Операційний внесок розраховується із застосуванням скорегованого базового внеску до суми

початкових асигнувань у бюджеті Союзу, що була остаточно затверджена на відповідний рік для фінансування програми “Механізм “Сполучення Європи””.

Внесок за участь сплачується щорічно із поступовим збільшенням коефіцієнту від 1,5 % до 4 %. Наразі здійснюються внутрішньодержавні процедури з метою укладення Угоди (у формі обміну листами) між Україною та ЄС **щодо призупинення зобов’язань щодо сплати Україною внеску в рамках її участі в програмах ЄС на період воєнного стану**. Після завершення воєнного стану питання сплати Україною внеску буде знову переглянуто.

У разі, якщо в майбутньому Європейська Сторона направить запит на виплату фінансового внеску, він буде сплачуватись в межах бюджетних призначень, передбачених державним бюджетом для Мінінфраструктури, Мінцифри та Міненерго на відповідний рік.

Реалізація проєкту Закону впливатиме на:

- підтримку розвитку **високопродуктивних, стійких і ефективно взаємопов’язаних транс’європейських мереж у сферах транспорту, енергетики та цифрових послуг**;
- сприяння розробці проєктів, які становлять спільний інтерес і пов’язані з: **ефективними, взаємно сполученими і мультимодальними мережами й інфраструктурою з метою підтримки розумної, сумісної, сталої, інклюзивної, доступної, надійної та безпечної мобільності**;
- подальшу інтеграцію ефективного та конкурентоспроможного **внутрішнього енергетичного ринку, сумісністю мереж через кордони та в різних галузях, сприянням декарбонізації економіки, просуванням енергоефективності та гарантуванням безпеки постачання, підтримкою транскордонного співробітництва у сфері енергетики, включно з відновлюваною енергетикою**;
- розгортання та доступ до безпечних і захищених **мереж дуже високої пропускнуої здатності, включно із системами 5G, а також із підвищенням стійкості й пропускнуої здатності цифрових магістральних мереж на території Союзу, шляхом поєднання їх із сусідніми територіями, а також із цифровізацією транспортних та енергетичних мереж**.

Автор: Ярослав Сидорович